

V Praze dne 6. 11. 2020

Vážený pane ministře,

s potěšením jsme zaznamenali úsilí MZ ČR a vlády řešit situaci s dostatečným poskytováním psychoterapeutické péče ve vztahu k současnému stavu epidemie.

Na druhou stranu jsme však jako odborná společnost znepokojeni možnostmi zneužití této situace k prosazování nesystémových změn do oblasti péče o duševní zdraví. Příkladem takového nebezpečí je dopis zasláný bývalému ministrovi zdravotnictví prof. Prymulovi (<https://czap.cz/o-nas/zpravy-z-cap/374-dopis-ministru-zdravotnictvi-a-zadost-o-vyjimku-pro-psychoterapeuty>).

Jsmo přesvědčeni, že ani v současné složité situaci, nelze v českém právním rámci rezignovat na řádné postupy. Česká psychoterapeutická společnost ČLS JEP (dále ČP+LS) společně s Asociací klinických psychologů a Českou psychiatrickou společností vytvořila v posledních desetiletích pravidla pro aplikaci psychoterapie ve zdravotnictví. Návrh uvedený v dopise by byl s nimi v rozporu. Stejně tak i nelze rezignovat na právní rámec výkonu psychoterapie. Dle současné legislativy mohou psychoterapii vykonávat jasně definované skupiny zdravotnických pracovníků. Legálně ji tedy nelze provádět jako OSVČ dle Živnostenského zákona. Situace je o to složitější, protože poskytování psychoterapie se někdy terminologicky skrývá pod názvem „psychosociální intervence“.

V této souvislosti chápeme jako nebezpečný precedens i finanční státní podporu těchto aktivit mimo oblast zdravotnictví tak, jak nedávno o tom rozhodla Rada vlády pro duševní zdraví. Existuje zde možnost, že dotace tohoto charakteru by byly poskytnuty pro živnostníky, kteří by měli poskytovat zdravotní péči bez potřebného zavzetí do zdravotnického systému, a navíc u těchto osob bude velmi nesnadné určit potřebné vzdělání pro tuto činnost. Hrozí proto i poškození zdravotního stavu občanů v důsledku nedostatečně kvalifikované a odborně erudované péče.

V tomto ohledu však výbor ČP+LS nezpochybňuje možnost a přínosnost využívání poznatků psychoterapeutického vzdělávání i mimo oblast zdravotnictví formou psychoterapeutického poradenství. Zde jsme přesvědčeni o potřebě budoucího systémového řešení (zákon o psychoterapii, jasné pojmosloví - psychoterapie (v oblasti zdravotnictví) a psychoterapeutické poradenství (mimo zdravotnictví), zprůchodnění dosažení psychoterapeutické kvalifikace pro psychiatry, navýšení sítě klinicko-psychologických pracovišť). Tyto argumenty také prosazuje zástupce ČP+LS v rámci Pracovní skupiny pro zajištění dostupnosti psychoterapie a psychoterapeutických intervencí, kterou Ministerstvo zdravotnictví zřídilo. Nicméně současná situace ještě takové systémové řešení nepřináší.

ČP+LS si je vědoma významných dopadů současné situace na psychický stav obyvatel, které se v hlubších důsledcích mohou projevit až s časovým odstupem, v důsledku i ekonomických komplikací. Nyní se objevuje zejména nárůst obav z cest spojených s poskytováním psychoterapie, v důsledku nichž někteří pacienti přerušili pravidelnou péči. V tomto ohledu bychom uvítali rozšíření možností distanční péče v psychoterapii ve zdravotnických zařízeních. Současná pravidla pro distanční péči nejsou bohužel pro psychoterapii upotřebitelná.

Mimo vlastní poskytování psychoterapie členové ČP+LS v rámci státních i privátních zdravotnických zařízení aktivně spolupracují s linkou 1212 při řešení závažných krizových telefonátů. ČP+LS podporuje řadu dalších iniciativ, které se snaží zlepšit situaci v oblasti duševního zdraví. Plošná finanční podpora určitého segmentu OSVČ bez ohledu na odborná kritéria (certifikovaný výcvik není dostatečná záruka) pomůže konkrétním OSVČ, avšak pro klienty těchto pracovníků může být v konečném důsledku ohrožující.

Česká psychoterapeutická společnost
České lékařské společnosti JEP

Budeme si velmi vážit, pokud přihlédnete k našim argumentům a stanoviskům v dalších krocích v řešení psychického stavu občanů. Naše společnost Vám bude nadále nápomocna a rádi budeme konzultovat a připomínkovat další navržená řešení.

S pozdravem

Za výbor České psychoterapeutické společnosti ČLS JEP

Prof. MUDr. Ján Praško, CSc.